

INSTRUCCIONS DE FUNCIONAMENT DE L'ACTIVITAT PALANCA A201, PLA D'ABSENTISME I ABANDONAMENT ALS CENTRES PÚBLICS DE SECUNDÀRIA

Índex de continguts

1. INTRODUCCIÓ	3
2. MARC NORMATIU	4
3. ÀMBIT D'APLICACIÓ I DESTINATARIS	4
4. OBJECTIUS	4
5. METODOLOGIA	6
6. FUNCIONS DELS PTSC	7
7. TERMINI D'EXECUCIÓ	10
8. DOCUMENTACIÓ	10

Instrucció 22/2021, de 29 d'octubre, de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, de funcionament de l'Activitat Palanca A201, Pla d'absentisme i Abandonament als centres públics de secundària del *Programa per a l'Orientació, l'Avanç i l'Enriquiment Educatius PROA 2021-2024*

1. INTRODUCCIÓ

L'Activitat Palanca, Pla d'absentisme i Abandonament als centres públics de secundària del *Programa de cooperació territorial per a l'Orientació, l'Avanç i l'Enriquiment Educatius en centres d'especial complexitat educativa (Programa PROA+ 2021-2024)* està **finançat pel Ministeri d'Educació i Formació Professional i per la Unió Europea-Next Generation EU, en el marc del Mecanisme del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.**

Pel desenvolupament d'aquesta activitat es contractaran professors tècnics de serveis a la comunitat amb perfil d'Educador Social (Resolució de la directora general de Personal Docent de 7 de setembre de 2021 per la qual es modifica l'apartat B de l'annex 4 de la Resolució de la directora general de Personal Docent de data 16 de desembre de 2020 per la qual s'aprova la convocatòria pública per formar una borsa d'aspirants a funcionaris interins docents amb la finalitat de cobrir, a totes les illes, vacants i substitucions de totes les especialitats o funcions a centres públics d'ensenyament no universitari dependents de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca del Govern de les Illes Balears per al curs 2021-2022) que s'incorporaran als departaments d'orientació dels centres educatius públics de secundària en què es concentri un percentatge elevat d'alumnes en situació de vulnerabilitat (centres d'especial complexitat educativa).

La finalitat d'aquesta activitat es du a terme actuacions de prevenció i reducció de l'absentisme i l'abandonament escolar i l'augment del número d'alumnes que finalitzen amb èxit l'educació secundària Obligatoria. Aquesta activitat incideix en l'eliminació de les barreres, tant educatives com d'un altre tipus, que impedeixen l'èxit escolar de l'alumnat mitjançant la creació d'aliances al mateix centre, entre el centre i l'Administració educativa i entre el centre i el seu entorn.

L'activitat palanca Pla d'absentisme i Abandonament està adreçat als alumnes escolaritzats a Educació Secundària Obligatoria (ESO) i a Formació Professional

Bàsica en instituts d'educació secundària públics de les Illes Balears.

2. MARC NORMATIU

Podeu consultar la [normativa](#) de referència del Programa a la plana [web del Servei d'Atenció a la Diversitat](#).

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ I DESTINATARIS

3.1. ÀMBIT D'APLICACIÓ

29 centres públics d'educació secundària de les Illes Balears.

Pel desenvolupament del programa es comptarà amb 25 professors tècnics de serveis a la comunitat (PTSC) que duran a terme les seves funcions a l'IES assignat. Un d'aquests professionals dedicarà mitja jornada a la coordinació de l'activitat amb el Servei d'Atenció a la Diversitat de la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

3.2. DESTINATARIS

El destinatari directe del Programa és l'alumnat matriculat a ESO i a FPB als centres públics d'educació secundària les Illes Balears que presenten dificultats en l'aprenentatge derivades de causes socials (situacions de risc, desprotecció, vulnerabilitat i/o exclusió social) que es tradueixen en abandonament i absentisme escolar, entre d'altres.

Tot i que els destinataris principals de l'activitat és l'alumnat d'ESO i FPB del centre educatiu, la metodologia de treball en xarxa i comunitari pretén implicar tota la comunitat educativa i l'entorn comunitari del centre i incidir en tots els àmbits.

4. OBJECTIUS

4.1. OBJECTIUS GENERALS

- Prevenir actituds absentistes i conscienciar sobre el seu impacte.
- Contribuir al control efectiu d'assistència.

- Implicar les famílies en el seguiment de la formació dels seus fills i en l'assistència regular al centre.
- Detectar els casos d'absentisme de forma primerenca en coordinació amb els centres de primària.
- Dur a terme el seguiment de l'alumnat amb risc d'abandonament degut a la seva problemàtica personal, familiar i/o social.

4.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Augmentar l'assistència dels alumnes matriculats al centre educatiu i facilitar el procés de reincorporació dels alumnes absentistes o que han estat un període sense escolaritzar.
- Afavorir el procés d'inclusió educativa i social dels alumnes, promoure el sentiment de pertinença al centre i a la comunitat.
- Implicar la comunitat educativa, els recursos de l'entorn i els serveis externs en la prevenció de l'absentisme i el fracàs escolar.
- Reforçar la col·laboració dels centres educatius amb els recursos comunitaris de l'entorn.
- Coordinar-se amb els serveis externs, notificar-los els casos detectats i realitzar intervencions conjuntes.
- Millorar la detecció dels alumnes en situacions de vulnerabilitat i risc d'exclusió social per ajustar la resposta socioeducativa a les seves necessitats.
- Apropar el centre educatiu a les famílies dels alumnes, millorar la comunicació del centre amb les famílies i fomentar la participació d'aquestes al centre.
- Implicar les famílies en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels seus fills i filles i fomentar la seva responsabilitat en l'obligatorietat de l'escolarització.
- Incrementar el compromís i la responsabilitat dels alumnes en el seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Col·laborar amb l'equip educatiu per millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge individual dels alumnes amb dificultats socials i així afavorir l'educació integral dels alumnes.
- Fomentar la continuïtat en els estudis dels alumnes amb indicadors de risc social mitjançant l'orientació individualitzada segons els seus interessos i capacitats.
- Afavorir el pas dels alumnes d'educació primària al centre d'educació secundària.

- Millorar les habilitats socials i la competència social dels alumnes per prevenir conductes de risc.
- Promoure valors, actituds positives i accions prosocials en la comunitat educativa.

5. METODOLOGIA

Els PTSC desenvoluparan les seves funcions principalment dins el centre educatiu. Treballaran de manera col·laborativa i coordinada amb tot el personal docent del centre, especialment tutors i equips educatius, i departament d'orientació, del qual seran membres.

Per dur a terme la intervenció es treballarà amb xarxa amb tots els serveis externs implicats i recursos de l'entorn comunitari del centre educatiu per tal de coordinar actuacions. Per tant, es contemplen diferents nivells d'intervenció: individual i familiar, grupal i comunitari.

A principi de curs, els PTSC han de:

- Estar informats del funcionament i el finançament del Programa pel Ministeri d'Educació i Formació Professional i per la Unió Europea-NextGenerationEU, en el marc del Mecanisme del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Prendre contacte amb el centre educatiu i el territori per conèixer les característiques i necessitats de l'alumnat i les seves famílies, el professorat del centre i els recursos del barri o municipi.
- Participar en l'elaboració del pla d'actuació del departament d'orientació i elaborar i lliurar el programa d'actuació de l'activitat palanca ([annex 19.1](#)).

A final de curs els PTSC han de:

- Lliurar el registre de totes les intervencions que ha dut a terme durant el curs escolar a la Graella d'intervencions individuals i grupals ([annex 19.2](#)).
- Elaborar una Memòria ([annex 19.3](#)) que s'ha de lliurar a la coordinadora de l'activitat palanca abans de dia 30 de juny.

5.1. PROGRAMA D'ACTUACIÓ DE CENTRE

Durant el curs escolar, i segons les necessitats específiques de cada centre

educatiu, els PTSC, en coordinació amb l'equip directiu i el departament d'orientació duren a terme el programa de prevenció i reducció de l'absentisme i l'abandonament escolar ([annex 19.1](#)), en el qual cada professional especificarà les actuacions que durà a terme.

5.2. INTERVENCIÓ INDIVIDUAL

- *Fase de detecció:* l'equip directiu, el departament d'orientació i el personal docent i no docent del centre són els agents encarregats de detectar la situacions i/o els indicadors d'absentisme, abandonament i de fracàs escolar al centre educatiu.
- *Fase de derivació:* una vegada detectada la situació, i a partir d'una valoració inicial del tutor/professorat del centre, s'ha de comunicar el cas al departament d'orientació mitjançant el [Full de demanda](#). El departament d'orientació valorarà quin professional ha d'intervenir en el cas.
- *Fase d'avaluació inicial i elaboració del pla de treball individual:* EL PTSC ha de fer l'avaluació inicial i una proposta de treball mitjançant el Pla d'actuació individual de l'alumne (PAI) ([annex 19.4](#)). Aquest pla s'ha d'elaborar en coordinació amb el tutor i el departament d'orientació i comptar amb la família i professionals d'altres serveis implicats. La família ha de signar la [Clàusula de protecció de dades](#) en cas que sigui necessari.
- *Fase d'intervenció:* el PTSC ha d'iniciar les intervencions oportunes en coordinació amb el tutor/a, el departament d'orientació del centre i altres professionals implicats, així com notificar i coordinar-se amb els serveis externs en cas que sigui necessari.
- *Fase d'avaluació i seguiment:* el PTSC ha d'avaluar el procés d'intervenció i el compliment dels objectius establerts i fer un seguiment del cas. Aquesta informació s'ha de recollir en l'[Informe d'intervenció](#), que s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne. I ha d'enregistrar les intervencions realitzades a la graella d'intervencions ([annex 19.2](#)).

6. FUNCIONS DELS PTSC

Les funcions dels PTSC s'emmarquen dins les funcions dels serveis d'orientació regulades a l'article 39 del Decret 39/2011, 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics i a l'article 10. *Finalitat i funcions dels serveis*

d'orientació educativa de l'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 22 de maig de 2019 per la qual es regula el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears.

A més, les funcions concretes per al desenvolupament de l'activitat palanca Pla d'Absentisme i Abandonament són les següents:

Les funcions dels PTSC són les següents:

- Participar en les accions formatives que la Conselleria d'Educació i Formació Professional ofereix als Serveis d'orientació, així com a altres formacions que contribueixin a la millora de la intervenció en els centres educatius.
- Acudir a les reunions de coordinació tècnica que estableixi la persona que coordini el Programa.
- Informar al claustre, alumnes i famílies del centre educatiu del finançament del Ministeri d'Educació i Formació Professional i per la Unió Europea-NextGenerationEU, en el marc del Mecanisme del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Realitzar, conjuntament amb l'equip directiu i el servei d'orientació, un anàlisi de les característiques i les necessitats socioeducatives del centre.
- Dissenyar actuacions, amb l'equip directiu i el servei d'orientació, per fomentar la inclusió educativa i social i prevenir l'absentisme i l'abandonament escolar.
- Sensibilitzar, difondre i fomentar l'ús del protocol de l'absentisme entre el professorat i tots els agents implicats en la seva aplicació.
- Notificar i coordinar-se amb els recursos de l'entorn i el serveis externs en la intervenció de casos d'absentisme i d'altres situacions de risc social.
- Posar en marxa mesures que facilitin la reincorporació al centre de l'alumnat absentista.
- Oferir alternatives restauratives a les sancions per tal de reduir les expulsions.
- Acompanyar les trajectòries educatives per prevenir l'abandonament prematur.
- Participar i/o establir canals de comunicació amb els docents per detectar alumnes en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social per ajustar la resposta socioeducativa a les seves necessitats.
- Assessorar i col·laborar amb els docents en la posada en marxa d'actuacions que contribueixin a crear una escola oberta a les famílies que fomentin la seva participació.

- Dissenyar i implementar actuacions per afavorir el pas dels alumnes d'educació primària a secundària juntament amb els serveis d'orientació de primària, entitats de l'entorn i serveis externs.
- Establir vincle amb l'alumnat i potenciar el seu autoconeixement i autoestima, així com treballar estratègies de regulació emocional perquè puguin afrontar amb èxit situacions difícils.
- Fomentar el respecte als altres, la interculturalitat, la resolució de conflictes, la promoció de valors i actituds positives.
- Implicar les famílies en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels seus fills i filles i fomentar la seva responsabilitat en l'obligatorietat de l'escolarització.
- Augmentar el compromís i la responsabilitat dels alumnes en el seu propi procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Dissenyar actuacions que millorin les habilitats socials i la competència social dels alumnes per prevenir conductes de risc.
- Dissenyar actuacions per promoure la coeducació al centre educatiu entre el professorat que ajudin a corregir estereotips sexistes i així prevenir i reduir el masclisme i la lgtbifòbia.
- Detectar i conèixer als alumnes amb indicadors de risc social per dur a terme actuacions que fomentin la seva continuïtat en els estudis mitjançant l'orientació individualitzada segons els seus interessos i capacitats.
- Participar en els espais de coordinació del barri o poble i impulsar la implicació del centre educatiu en la xarxa.
- Prevenir i detectar els conflictes existents i dissenyar actuacions per millorar la convivència escolar i la integració de tot l'alumnat, així com prevenir l'assetjament escolar.

El/la PTSC que exerceix la funció de coordinació de l'activitat palanca Pla d'Absentisme i Abandonament escolar té les següents funcions:

- Fer el seguiment del desenvolupament de l'activitat palanca que cada PTSC du a terme al centre.
- Coordinar-se amb el tècnic referent del Programa del Servei d'Atenció a la Diversitat.
- Coordinar-se i donar suport a les actuacions i tasques que du a terme cada PTSC.

- Dissenyar i organitzar les activitats formatives pròpies de l'activitat palanca, juntament amb el tècnic referent del Servei d'Atenció a la Diversitat.
- Elaborar la memòria final de l'activitat palanca.

7. TERMINI D'EXECUCIÓ

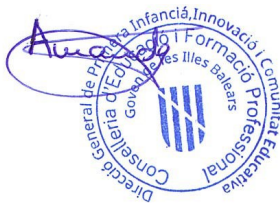
El termini d'execució de l'activitat palanca Pla d'absentisme i abandonament escolar serà del mes de novembre de 2021 fins al 31 d'agost de 2022.

8. DOCUMENTACIÓ

<i>Annex</i>	<i>Nom de l'annex</i>	<i>Termini de presentació</i>	<i>Responsable</i>	<i>Custòdia documentació</i>	<i>Adreça per trametre la documentació</i>
19.1	<u>Programa d'actuació</u>	14-01-22	PTSC	SAD > 6 anys	sad@dgpice.caib.es
19.2	<u>Graella d'intervenció</u>	17-06-22	PTSC	SAD > 6 anys	sad@dgpice.caib.es
19.3	<u>Memòria del Programa</u>	17-06-22	PTSC	SAD > 6 anys	sad@dgpice.caib.es
19.4	<u>Pla d'actuació individual</u>	Al llarg del curs	PTSC	Centre > 6 anys	

Palma, 9 de novembre de 2021

La directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa

Amanda Fernández Rubí